

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

המלך

פרשת קדושים

תורה

הקדושה אינה התבדלות אלא קידוש הגשמיות

פרשת קדושים ויקרא פרק יט (א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל-כָּל-עַדְתְּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: שאלות:

א { יש לשאול ולתמוה כיצד הקב"ה מבקש מאיתנו להיות קדושים ופרושים מטעם שהוא קדוש, הרי כידוע אין הקב"ה בא בטרוניא על בריותיו כי אדם הוא ולא מלאך, ובמה איפה שייך לדרוש לומר לבן אנוש הגשמי אחרי אשר נקרץ עפר מהאדמה שהוא החומר המגושם ביותר מארבע יסודות העולם ולהפוך עצמו כמלאך ויותר מכך?
 ב { עוד יש לשאול כאשר נתבונן בהמשך כל הפרשה עוסקת בציווי של בן אדם לחברו ובינו למקום וכלל לא פירטה התורה על פרישות והתבדלות בכדי להיות קדוש, מאחר ולכאורה בכך עוסקת הפרשה, ואף על שם כך נקראת בשם קדושים בהיות ועוסקת בהתקדשות?

קדושה מהיא:

אולם ראיתי דבר נפלא בספר פרשה ופישרה של הרב גרילק שליט"א והנני כותב תוכן המסר בשינוי ותוספת מרובה, שאמנם במוסכמות החברה מקובל אכן שהקדוש הוא המתבדל ומופרש מכל חיי הגוף ומהאנושות בשם קדוש יכונה וככל שיתבדל יותר ויסגף את עצמו ויענה את גופו כן קדושתו תגדל בעיני הבריות להבנתם, אולם התורה מלמדת אותנו שאין זו דעת תורה ולא רצון השם יתברך, כמו שאמרו חז"ל **במסכת תענית דף יא ע"א** אמר שמואל כל היושב בתענית נקרא חוטא. סבר כי האי תנא, דתניא רבי אלעזר הקפר ברבי אומר מה תלמוד לומר וכפר עליו מאשר חטא על הנפש, וכי באיזה נפש חטא זה? אלא שציער עצמו מן היין, והלא דברים קל וחומר ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא, המצער עצמו מכל דבר ודבר על אחת כמה וכמה. וכמבואר **במסכת נדרים דף ט ע"ב** על שמעון הצדיק שאמר מימיו לא אכל קרבן נזיר אלא במקרה מיוחד שעשה כן מפני שיצרו תקפו מפני יופיו עיניו, ועוד אמרו **בירושלמי מסכת קדושין פ"ד ה"ב** עתיד אדם ליתן דין וחשבון על כל מה שראו עיניו ולא אכל ממנו, **וכבר כתב רמב"ם הלכות דעות פרק ג הלכה א** שמא יאמר אדם הואיל והקנאה והתאוה והכבוד וכיוצא בהם דרך רעה הן ומוציאין את האדם מן העולם, אפרוש מהן ביותר ואתרחק לצד האחרון, עד שלא יאכל בשר, ולא ישתה יין, ולא ישא אשה, ולא ישב בדירה נאה, ולא ילבש מלבוש נאה אלא השק והצמר הקשה, וכיוצא בהן כגון כהני העובדי כוכבים, גם זה דרך רעה היא ואסור לילך בה, המהלך בדרך זו נקרא חוטא, שהרי הוא אומר בנזיר וכפר עליו מאשר חטא על הנפש, אמרו חכמים ומה אם נזיר שלא פירש אלא מן היין צריך כפרה המונוע עצמו מכל דבר ודבר על אחת כמה וכמה, לפיכך צוו חכמים שלא ימנע אדם עצמו אלא מדברים שמנעתו התורה בלבד, ולא יהא אוסר עצמו בנדרים ובשבועות על דברים המותרים, כך אמרו חכמים לא דיך מה שאסרה תורה אלא שאתה אוסר עליך דברים אחרים, ובכלל הזה אלו שמתענין תמיד אינן בדרך טובה, ואסרו חכמים שיהא אדם מסגף עצמו בתענית, ועל כל הדברים האלו וכיוצא בהן צוה שלמה ואמר אל תהי צדיק הרבה ואל תתחכם יותר למה תשומם עכ"ל.

והראיה לכך שאם זה היה רצון השי"ת הרי הקב"ה יכל לברא את גוף האדם כמלאך שלא יזדקק לא למאכל ולא למלבוש ולא לשינה מעין אשר חוו בני ישראל במדבר שאכלו את המן לחם מהשמים אשר לא עמלו עליו ואין נצרכים להפרשת פסולת מגופם ואף כתוב שמלתך לא בלת מעליך וכו', אם כן מדוע הקב"ה ברא את האדם בחכמה ומאידך הצריכו לאכול ולשתות ואף לישון דבר המבלה את רוב שנותיו של האדם עלי אדמות כמבואר **במסכת שבת דף פט** שבוזה לימד יצחק אבינו סנגוריה על ישראל, בהכרח שרצון הקב"ה ותכלית האדם להחיות ולקיים גופו עם כל צרכיו, אלא שמחובתו לקדש עצמו ולבקר את מעשיו **וכמו שהמשיך לבאר הרמב"ם הלכות דעות פרק ג הלכה ב** צריך האדם שיכוון לבו וכל מעשיו כולם לידע את השם ברוך הוא בלבד, ויהיה שבתו וקומו ודבורו הכל לעומת זה הדבר, כיצד כשישא ויתן או יעשה מלאכה ליטול שכר, לא יהיה בלבו לקבוצ ממון בלבד אלא יעשה דברים האלו כדי שימצא דברים שהגוף צריך להם מאכילה ושתיה ושיבת בית ונשיאת אשה, וכן כשיאכל וישתה ויבעול לא ישים בלבו לעשות דברים האלו כדי ליהנות בלבד עד שנמצא שאינו אוכל ושותה אלא המתוק לחיך ויבעול כדי ליהנות, אלא ישים על לבו שיאכל וישתה כדי להברות גופו ואיבריו בלבד, לפיכך לא יאכל כל שהחיך מתאוה ככלב וחמור אלא יאכל דברים המועילים לגוף אם מרים אם מתוקים, ולא יאכל דברים הרעים לגוף אף על פי שהן מתוקים לחיך, וכו' עכ"ל. **וכתב מרן הכסף משנה הלכות דעות פרק ג הלכה ב** צריך האדם שיכוין לבו ומעשיו כולם לידע את השם וכו' עד סוף הפרק. כלל כל זה באבות דרבי נתן ואומר שם **שכל העושה כן נקרא קדוש:**

הרגישות כלפי הזולת היא קדושה:

אחר הדברים האלה הראת לדעת כי כוונת השם יתברך להיות קדוש כביאור הרמב"ם לחיות עם הגוף וצרכיו בקדושה ולא לברוח מהמציאות האנושית כי זה תפקידנו וזו חובתנו לאכול כפי צרכי הגוף בכדי לעשות רצון השם וכן לישון ולהתחתן ולהקים משפחה ולעסוק לפרנסתו וכל הנצרך לאדם בכדי שיוכל לעשות רצון השם, ואף גם זאת אין הדברים אמורים רק כלפי אכילתו ושינתו אלא כלפי כל מעשיו של האדם בביתו ובחברתו שינהג באצילות המיזות מתוך רגישות לזולת וזו

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

ההתקדשות שהתורה מבקשת מכל איש ישראל. ולזאת התורה מפרטת דוגמאות רבות עד כמה חובת האדם לחשוב על מעשיו שיהיו על פי דרכה של התורה הקדושה.

מעשה שהיה עם הנדיב רבי שמעון רוטשילד:

ראיתי בספר סיפורו של יום מעשה שהיה עם הנדיב רבי שמעון רוטשילד שהגיע לארמונו אורח הצדיק רבי שלמה מבובוב נכדו של הגר"ח מצנז'ל כמובן שמח לקראתו וקיבלו במאור פנים ולרוב התפעלותו על ביקורו הראה לו רוטשילד את כל ארמונו המפואר ומרוהט בטוב טעם ודעת, והנה אחד הדברים המיוחדים שהראה לו רוטשילד והתפאר בו הוא שיש לו דירה מיוחדת לפסח אשר מרוהטת בצורה הטובה ביותר עם כל הכלים הנצרכים ומשתמש בה רק לחג הפסח, אולם רבי שלמה לא הביע שום התפעלות מהרעיון למרות כל ההתלהבות של רוטשילד מהדבר, מאחר והרגיש בכך פנה רוטשילד לרבי שלמה הרי כל אדם מישראל שיכול לזכות לדבר כזה היה צריך להיות מאושר מרוב שמחה שאת הבית של החמץ מוכרים לגוי ואילו בפסח משתמש בבית של פסח ללא שום חשש ממשהו של חמץ ומדוע אינך מתפעל מהדבר? השיבו רבי שלמה הנך יודע ששבי הגר"ח מצנז'ל היה מהדר בכל מצוה ולא היה מוותר על שום הידור למרות העוני שהיה בביתו, ואם כן אילו היה הידור בזה שיהיה דירה נפרדת לפסח סבי לא היה מוותר על כזה הידור בעד כל הון, ואכן למה אין הידור בדבר בהיותו והחמץ הוא רמז ליצר הרע ואילו המצה ליצר הטוב ורצון התורה ובקשתה מכל אדם לבער את החמץ מהחורים והסדקים ואת היצר הרע מכל מקום שהוא נמצא ולחזור בתשובה, ורק לאחר מכן יוכל לאכול את המצה ולגבור בקרבו היצר הטוב, אך כאשר יהיה דירה מיוחדת לפסח הרי אין כלל חיפוש וביעור החמץ ואינו נזקק לטרוח ולעמול לבער את החמץ, וממילא גם יצרו של האדם תקוע בקרבו מבלי ביעורו, ולכן התורה מצווה אותנו לא לברוח מהחמץ אלא לחיות עם החמץ ולחפשו בחורים והסדקים. כי זו דרכה של תורה להתמודד עם המציאות ולא לברוח מהמציאות, כמובן שרוטשילד התפעל מדבריו מאוד.

הגדולה לחיות כיהודי:

וראיתי בשם הרב ש"ך זצ"ל שאמר על הפסוק אשר יעשה אותם האדם וחי בהם, שאמנם חז"ל למדו מכאן שפיקוח נפש דוחה הכל, אך ניתן ללמוד גם שכוונת התורה שרצון השם שהאדם יקיים המצוות בחייו ולא רק במסירות נפשו למיתה, כפי שרמזו בדברי בלעם הרשע שאמר תמות נפשי מות ישרים דהיינו שרצה למות כמו עם ישראל אבל לא לחיות כך, אלא חובתו של האדם שיחיה על קידוש השם בזה שלמרות כל הניסיונות שיהיו לאדם יקיים התורה והמצוות וזו הכוונה וחי בהן ולא שימות בהם, כי למות על קידוש השם זה פעולה אחת אבל לחיות על קידוש השם זה פעולה של יום יום ורגע רגע.

בידידות ואהבה
הצב"י מרדכי מלכא ס"ט